

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

Αγαπητά μου παιδιά,

Επιτρέψτε μου να σας αποκαλώ ακόμη έτσι, ύστερα από τόσα χρόνια. Όχι ασφαλώς γιατί δεν αναγνωρίζω τη μεγάλη διαδρομή που ο καθένας σας έχει ήδη διανύσει, αλλά γιατί μέσα μου παραμένετε πάντοτε ένα κομμάτι εκείνης της μεγάλης οικογένειας που λέγεται Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων.

Δεν ήρθα σήμερα να σας θυμίσω όσα κάποτε προσπάθησα να σας διδάξω. Ήρθα κυρίως να σας εξομολογηθώ όσα εσείς, η Σχολή, το Στράτευμα και η ίδια η ζωή με διδάξατε για τον Άνθρωπο.

Όσο περνούν τα χρόνια τόσο περισσότερο πείθομαι ότι **η μεγαλύτερη αποστολή της Παιδείας** δεν είναι απλώς να καταστήσει τον άνθρωπο περισσότερο καταρτισμένο. **Είναι να τον βοηθήσει να γίνει περισσότερο Άνθρωπος.**

Η εξειδίκευση είναι σήμερα απολύτως αναγκαία. Η επιστήμη, η τεχνολογία και η πολυπλοκότητα της ζωής απαιτούν υψηλή γνώση και επαγγελματική επάρκεια. Όμως **η εξειδίκευση από μόνη της δεν αρκεί.** Μας διδάσκει κυρίως πώς μπορούμε να κάνουμε κάτι. **Η ανθρωπιστική και ολιστική Παιδεία καλείται να μας βοηθήσει να κρίνουμε τι αξίζει να κάνουμε, γιατί πρέπει να το κάνουμε και με ποιο ανθρώπινο μέτρο.**

Εδώ ακριβώς τοποθετώ **μια έννοια** που θεωρώ **θεμελιώδη: την Αρμοστικότητα.**

Αρμοστικότητα δεν είναι η παθητική προσαρμογή ούτε η υποχώρηση μπροστά στις περιστάσεις. **Είναι η επίκτητη ικανότητα του ανθρώπου** να συνδέει δημιουργικά τον εαυτό του με τον άλλον, το καθήκον με την ελευθερία, τη γνώση με την κρίση, την ατομικότητα με το κοινό καλό.

Και όταν **η αρμοστικότητα** καλλιεργείται με συνέπεια, **οδηγεί στην Εναρμόνιση.**

Η εναρμόνιση δεν σημαίνει ομοιομορφία. Οι άνθρωποι δεν είναι και δεν πρέπει να γίνουν όμοιοι. **Σημαίνει να μπορούμε, μέσα από τις διαφορές μας, να δημιουργούμε μία ανώτερη σύνθεση.** Όπως οι διαφορετικοί φθόγγοι δημιουργούν την αρμονία, έτσι και οι διαφορετικές ανθρώπινες προσωπικότητες μπορούν να συνθέσουν μία υγιή οικογένεια, μία λειτουργική ομάδα, ένα αξιόμαχο στράτευμα και τελικά μία δημοκρατική κοινωνία.

Αλλά **κάθε εναρμόνιση χρειάζεται Μέτρο.**

Και εδώ συναντούμε **τη μεγάλη ελληνική παρακαταθήκη του «Μηδέν Άγαν»** και εκείνο που στη δική μου διαδρομή ονομάζω **Χρυσή Αναλογία.**

Η Χρυσή Αναλογία δεν είναι για μένα μόνον ένας μαθηματικός ή αισθητικός κανόνας. **Είναι πρωτίστως μία στάση ζωής.** Είναι **η διαρκής αναζήτηση του άριστου δυνατού μέτρου** ανάμεσα σε δυνάμεις που συχνά εμφανίζονται αντίθετες: ελευθερία και καθήκον, αυστηρότητα και επιείκεια, τόλμη και φρόνηση, ατομικότητα και συλλογικότητα, λογική και συναίσθημα.

Δεν πρόκειται για έναν εύκολο συμβιβασμό. Πρόκειται για **μία δυναμική σύνθεση.**

Και ίσως εδώ βρίσκεται **μία από τις βαθύτερες ευθύνες του Αξιωματικού.**

Ο Αξιωματικός δεν καλείται μόνο να γνωρίζει και να διατάσσει. Καλείται να κρίνει. Να αναλαμβάνει ευθύνη. Να εμπνέει εμπιστοσύνη. Να αναγνωρίζει πίσω από τον βαθμό, τη θέση και την αποστολή το ανθρώπινο πρόσωπο.

Η πραγματική ηγεσία, όπως τουλάχιστον την αντιλαμβάνομαι ύστερα από μία ολόκληρη ζωή, δεν επιβάλλεται μόνο από επάνω προς τα κάτω. Ολοκληρώνεται όταν η θεσμική εξουσία μετατρέπεται σε ηθική ευθύνη και προσωπικό παράδειγμα.

Γι' αυτό πιστεύω ότι **η Ολιστική Παιδεία δεν ανταγωνίζεται την επαγγελματική κατάρτιση.** Την ολοκληρώνει. Δεν μειώνει τη σημασία της γνώσης. Της δίνει ανθρώπινο προσανατολισμό.

Καλλιεργεί την Αλήθεια μέχρι να γίνει σοφότερη κρίση. **Καλλιεργεί το Αγαθό** μέχρι να γίνει ήθος και αρετή. **Καλλιεργεί το Ωραίο** μέχρι να γίνει εσωτερικό κάλλος και ποιότητα σχέσεων.

Και όλα αυτά δεν κατακτώνται μία φορά για πάντα. **Είναι έργο ολόκληρης ζωής.**

Αγαπητά μου παιδιά,

Όταν κάποτε βρισκόμασταν στη Σχολή, ίσως πιστεύαμε ότι προετοιμάζαμε κυρίως Αξιωματικούς.

Σήμερα, κοιτάζοντας τη ζωή από τη μεγάλη απόσταση των χρόνων, **θα τολμούσα να πω ότι η βαθύτερη αποστολή** ήταν ακόμη μεγαλύτερη: **να προσπαθούμε όλοι μαζί να διαμορφώνουμε Ανθρώπους** που θα μπορούσαν να αναλάβουν υπεύθυνα την αποστολή του Αξιωματικού.

Και αυτό το έργο δεν τελειώνει με την αποφοίτηση ούτε με την αποστρατεία. Συνεχίζεται όσο ζούμε.

Γιατί **ο άνθρωπος δεν γεννιέται ολοκληρωμένος. Διαμορφώνεται** μέσα από τη γνώση, την εμπειρία, το καθήκον, τα λάθη, τις σχέσεις, την αγάπη και κυρίως μέσα από τη διαρκή άσκηση των αρετών.

Αν λοιπόν έπρεπε σήμερα να συμπυκνώσω σε μία μόνο σκέψη όσα προσπάθησα να κατανοήσω σε αυτή τη μακρά πορεία, θα έλεγα:

Η Ολιστική Παιδεία έχει ως αφετηρία τον άνθρωπο, ως μέθοδο τη Χρυσή Αναλογία και ως προορισμό τον Άνθρωπο.

Τον Άνθρωπο όχι απλώς ως άτομο, αλλά ως **Πρόσωπο**: ελεύθερο και υπεύθυνο, αυτόνομο αλλά όχι απομονωμένο, ικανό να αγαπά, να συνεργάζεται, να προσφέρει και να συνυπάρχει δημιουργικά.

Αυτόν τον Άνθρωπο χρειάζεται πάντοτε το Στράτευμα.

Αυτόν χρειάζεται η Δημοκρατία.

Αυτόν χρειάζεται σήμερα περισσότερο από ποτέ, η κοινωνία μας.

Και ίσως τελικά αυτό να είναι το βαθύτερο χρέος όλων μας:

να προσπαθούμε, μέχρι την τελευταία στιγμή της ζωής μας, να προβιβάζουμε τον άνθρωπο σε Άνθρωπο.

Σας ευχαριστώ από καρδιάς.

Μπάκας Κ. Δημήτριος

Αντ/γος εα Επιτ. Διοικητής ΣΔΑ

Διπλωματούχος Ε.Μ.Π.

Πτυχιούχος Νομικής Παν. Αθηνών

MSc RCDS LONDON

ΕΠΙΤ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ 'ΧΡΥΣΗ ΤΟΜΗ ΑΕ'

www.xrysitomi.gr

dbakas@xrysitomi.gr

210-6131174